

Conselleria d'Educació

ORDE de la Conselleria d'Educació, per la qual s'establixen formes d'organització pedagògica per a impartir la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans en educació secundària obligatòria.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 53, disposa que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjuí del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el despleguen, de les facultats que atribuïx a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola i de l'Alta Inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (BOE núm. 106, de 4.05.06), estableix en l'article 4.3 que, sense perjuí que al llarg de l'ensenyança bàsica es garantisca una educació comuna per als alumnes i les alumnes, s'adoptarà l'atenció a la diversitat com a principi fonamental; el citat article afegix que, quan esta diversitat ho requerisca, s'adoptaran les mesures organitzatives i curriculars pertinents.

El Reial Decret 806/2006, de 30 de juny, pel qual s'establix el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu establida per la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (BOE núm. 167, de 14.07.06), estableix en l'article 8.3 que l'any acadèmic 2008-2009 s'implantaran, amb caràcter general, les ensenyances corresponents als cursos 2n i 4t de l'educació secundària obligatòria regulades per la Llei Orgànica 2/2006, d'Educació, i deixaran d'impartir-se les ensenyances corresponents als cursos 2n i 4t de l'educació secundària obligatòria regulades per la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.

De conformitat amb l'article 12.1 del Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'establixen les ensenyances mínimes corresponents a l'educació secundària obligatòria (BOE núm. 5, de 5.01.07), l'educació secundària obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comuna i d'atenció a la diversitat de l'alumnat; les mesures d'atenció a la diversitat en esta etapa estan orientades a respondre a les necessitats educatives concretes de l'alumnat i a aconseguir les competències bàsiques i els objectius corresponents; així mateix, en l'article 12.2, el mateix Reial Decret 1631/2006 determina que les administracions educatives regularan les diferents mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars, que permeten als centres, en l'exercici de la seua autonomia, una organització de les ensenyances adequada a les característiques del seu alumnat.

El Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'educació secundària obligatòria a la Comunitat Valenciana (DOCV núm. 5.562, de 24.07.07), estableix en l'article 6.4 que la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans s'impartirà en segon curs de l'educació secundària obligatòria.

El mencionat decret preveu, en l'article 12, que les diferents actuacions educatives hauran d'atendre la diversitat de l'alumnat, compatibilitzant el desenrotllament de tots amb l'atenció individualitzada de cada un; per a això, amb la present norma es pretén garantir mesures curriculars i organitzatives que preveuen una concreció del currículum amb la finalitat de satisfer adequadament les necessitats individuals dels alumnes o de les alumnes i les seues respectives famílies. El resultat d'esta concreció haurà de formar part del Projecte Educatiu del Centre.

Més avant, en l'article 15.5 especifica que els centres, en l'exercici de la seua autonomia, podran adoptar experimentacions, plans de treball, formes d'organització o ampliació de l'horari escolar en els termes que establisca la Conselleria competent en matèria d'educació.

El mateix Decret 112/2007, en la disposició addicional primera fixa que la Conselleria competent en matèria d'educació podrà autoritzar la implantació de programes d'educació plurilingüe, que permetrà als centres docents impartir una part de les matèries del currículum en llengua estrangera, sense que això supose modificació dels aspectes bàsics del currículum que regula el Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre.

El coneixement dels idiomes constituïx un element essencial del desenrotllament personal i professional de les persones. Com a conseqüència de l'interés per l'aprenentatge i l'ensenyança de les llengües, la Comissió Europea va encarregar a un equip d'experts l'elaboració del denominat Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües, amb la finalitat d'aconseguir una Europa plurilingüe. Com a complement al Marc, naix el Portfolio Europeu de les Llengües, concebut per a promoure el plurilingüisme augmentant la motivació i el suport d'un aprenentatge més eficient de les llengües al llarg de tota la vida.

El nostre sistema educatiu valencià compta amb l'experiència adquirida en educació plurilingüe a través dels Programes Bilingües Enriquits amb la incorporació precoç d'una llengua estrangera – prevista en l'Orde de 30 de juny de 1998–, que es practica de manera efectiva en prop de 300 centres docents de la nostra Comunitat i té com a beneficiaris més de 43.000 alumnes.

La Conselleria d'Educació pretén, a través de la present orde, donar resposta a les demandes d'una societat –la valenciana–, que desitja avançar cap al plurilingüisme a través de la impartició en anglés de la matèria. Les característiques especials de la matèria, que conté una terminologia limitada i poc especialitzada, de fàcil comprensió per part de l'alumne o alumna, i el seu caràcter transversal afavorixen esta opció; també la càrrega lectiva de l'assignatura ajuda a establir per primera vegada esta iniciativa. A més, l'orde preveu models organitzatius distints que, a través del desdoblament del grup ordinari de referència, facilita una atenció educativa més personalitzada i de qualitat a l'alumnat.

Iniciar este procés possibilitant una exposició més àmplia de l'alumnat a la llengua estrangera –en este cas l'anglés–, la necessitat de la qual ha sigut posada de manifest reiteradament després dels resultats de les avaluacions externes realitzades per la mateixa Conselleria d'Educació, suposarà que el sistema educatiu valencià s'orienta cap a la consecució d'un dels objectius a què fa referència la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació: la capacitació per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial i en una o més llengües estrangeres; en este cas, l'anglés.

Per tot això, en virtut de les competències que atribuïx l'article 28e de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell

ORDENE

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. L'objecte de la present orde és regular la forma d'organització pedagògica per a impartir la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans en segon curs de l'educació secundària obligatòria.
2. Esta orde serà aplicable en els centres docents sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana que, degudament autoritzats, impartisquen ensenyances d'educació secundària obligatòria.
3. No obstant això, els centres privats no concertats podran acollir-se al que disposa la present orde, prèvia autorització de la Conselleria competent en matèria d'educació.

Article 2. Característiques generals

1. La matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans s'organitzarà en segon curs de l'educació secundària obligatòria de dos maneres diferents:
 - a) Opció A, que consistirà en el desenrotllament del currículum de la matèria per part del professor o professora.
 - b) Opció B, que consistirà en la realització d'un treball amb un enfocament transversal de, com a mínim, una periodicitat trimestral sobre els continguts de la matèria que preveu l'annex del Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a la Comunitat Valenciana. Cada un dels treballs s'elaborarà individualment al llarg del curs acadèmic i es podran utilitzar com a recursos didàctics complementaris aquells materials editats per a esta matèria amb un tractament transversal. En este sentit, la Conselleria competent en matèria d'educació garantirà que cada un dels alumnes o de les alumnes que trien esta opció dispose d'un text –elegit amb el consentiment de la família o de qui exercisca la pàtria potestat o tutela del menor–, que permeta accedir a cada un dels continguts de la matèria del mencionat decret. Correspondrà al mateix alumne o alumna, amb el consentiment de la seua família o de qui exercisca la pàtria potestat o tutela del menor, l'elecció de cada un dels temes del treball en els termes establits en la present norma.
2. A partir de l'opció triada en el punt anterior, es constituïran grups distints en espais diferents. Cada grup comptarà amb un professor o professora amb la qualificació professional adequada, que orientarà el treball individual de l'alumnat, facilitant –en el cas de l'opció B–, els recursos didàctics necessaris per a aconseguir els objectius de la matèria atenent el tema triat per l'alumne o alumna amb el consentiment de la seua família o de qui exercisca la pàtria potestat o tutela del menor.
3. Els criteris d'avaluació de la matèria per a cada una de les possibles formes d'organització seran els que preveu l'article 9.3 del Decret 112/2007, i seran el referent fonamental per a valorar el grau d'adquisició de les competències bàsiques i el de consecució dels objectius, adequant-se a les característiques individuals i a les circumstàncies personals de cada alumne o alumna.
4. La Conselleria competent en matèria d'educació estendrà en els supòsits que legalment procedisca este model organitzatiu de doble opció a altres matèries de l'educació secundària obligatòria d'índole semblant a l'Educació per a la ciutadania i els drets humans.

Article 3. Programa d'educació plurilingüe

1. La matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans s'impartirà en anglés per a cada una de les formes organitzatives que preveu l'article anterior. Al llarg del curs, l'alumnat adquirirà la terminologia bàsica de la matèria en la llengua del programa.

En l'opció B, a més del professor o professora que estableix l'article 2.2. de la present orde, s'assignarà un professor o professora pertanyent al departament d'anglés perquè facilite l'elaboració de cada un dels treballs en llengua anglesa.

2. El departament d'anglés es coordinarà amb el professorat encarregat d'impartir la matèria facilitant recursos didàctics, intervenint i proposant estratègies metodològiques que permeten el desenrotllament de les capacitats –en relació amb la matèria–, a què fa referència el Decret 112/2007.

3. La Conselleria competent en matèria d'educació facilitarà, a través de la xarxa de Centres de Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Comunitat Valenciana, la corresponent formació al professorat dels centres sostinguts amb fons públics que impartisca la matèria.

Article 4. Incorporació de l'alumnat a cada una de les opcions

1. L'alumnat de 2n curs d'educació secundària obligatòria que no trie l'opció A de la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans haurà de cursar l'opció B a què fa referència l'article 2.1 de la present orde. Esta última opció la cursarà l'alumnat que poguera plantejar objecció de consciència a la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans, en els termes que preveu la normativa vigent.

2. La Conselleria competent en matèria d'educació garantirà que, a la finalització del primer curs de l'educació secundària obligatòria, les mares, els pares, tutors o tutores puguen manifestar la voluntat que els seus fills opten per una de les dos opcions possibles de cursar la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans en 2n curs de l'etapa. Per a això, facilitarà als centres i amb suficient antelació un model de document que serà aprovat per la Conselleria competent en matèria d'educació, en què les famílies hauran de manifestar la seua voluntat de cursar una opció o una altra; l'elecció dels temes sobre els quals versaran els treballs que preveu l'article 2.1b de la present orde es realitzarà durant el primer trimestre del curs acadèmic.

3. Les dos opcions s'impartiran en el mateix horari lectiu, en condicions de no-discriminació horària, i en distint espai físic.

4. Quan els alumnes i les alumnes finalitzen el primer curs d'educació secundària obligatòria, els professors, professores, tutors o tutores, amb el suport del departament d'orientació, assessoraran l'alumnat i informaran les famílies sobre l'elecció de les diferents formes d'organització didàctica de la matèria.

5. Estes formes d'organització s'inclouran en el Projecte Educatiu del Centre perquè siguen conegudes per la comunitat educativa.

Article 5. Avaluació

1. De conformitat amb el que disposa l'article 3.5 de l'Orde de 14 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en educació secundària obligatòria (DOCV núm. 5.665, de 21.12.07), cada professor de cada una de les opcions decidirà sobre les qualificacions de la matèria que impartisca, d'acord amb el que disposa el punt 3 de l'article 2 de la mencionada orde, tenint en compte, en tot cas, el grau d'adquisició de competències bàsiques en llengua anglesa.

2. Les qualificacions parcials o finals podran ser objecte de reclamació de conformitat amb el que disposa la normativa en vigor. D'este dret hauran de ser informats els pares, mares, tutors o tutores, a l'inici del curs escolar per part del professor o tutor corresponent.

Article 6. Desenvolupament curricular

La Conselleria competent en matèria d'educació afavorirà l'elaboració de projectes d'innovació, així com de models de programació docent i de materials didàctics que faciliten al professorat el desenvolupament del currículum de la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans, en les opcions i condicions que s'especifiquen en la present orde.

Article 7. Horari

L'horari lectiu setmanal de la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans serà el que es contempla en l'annex únic de l'Orde de 29 d'abril de 2008, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'horari de l'educació secundària obligatòria (DOCV núm. 5.763, de 15.05.08).

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Programes d'educació plurilingüe

La Conselleria competent en matèria d'educació podrà autoritzar la implantació de programes d'educació plurilingüe, que permetrà als centres docents impartir progressivament determinades àrees o matèries en anglés –a més d'Educació per a la ciutadania i els drets humans–, sense que això supose modificació dels aspectes bàsics del currículum que regula el Reial Decret 1531/2006, de 29 de desembre.

Segona. Centres la primera llengua estrangera dels quals siga diferent de l'idioma anglés

En aquells centres en què la primera llengua estrangera siga diferent de l'anglés, la matèria Educació per a la ciutadania i els drets humans es podrà impartir, per a cada una de les formes organitzatives que preveu l'article segon, en el dit idioma, amb l'autorització prèvia de la Conselleria competent en matèria d'educació.

Tercera. Difusió i supervisió de l'aplicació de la norma

1. Les Direccions Territorials competents en matèria d'educació, en el seu corresponent àmbit de gestió, adoptaran les mesures necessàries per a la difusió i aplicació d'esta orde.
2. La Inspecció Educativa assessorarà a la comunitat educativa, supervisarà el procés d'implantació i aplicació d'esta norma i proposarà mesures que contribuïsqen a perfeccionar-la.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Facultat per a l'aplicació i desplegament

La Conselleria competent en matèria d'educació podrà dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a la interpretació, aplicació i desplegament del que establix esta orde.

Segona. Entrada en vigor

Esta orde entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 16 de maig de 2008

El conseller d'Educació
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN